

Tillægsbetænkning afgivet af Retsudvalget den 13. december 2018

Tillægsbetænkning

over

Forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om erstatningsansvar og medieansvarsloven

(Freds- og ærekrænkelser m.v.)

[af justitsministeren (Søren Pape Poulsen)]

1. Ændringsforslag

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet 2 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af DF og EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* i den affattelse, hvori det foreligger efter 2. behandling.

Et *mindretal* i udvalget (DF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme imod de stillede ændringsforslag.

Nunatta Qitornai, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ved afgivelsen af tillægsbetænkningen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i tillægsbetænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i tillægsbetænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Enhedslisten

Enhedslistens medlemmer af udvalget synes, det er vigtigt at lovgivningen om freds- og ærekrænkelser bliver moderniseret, så den passer bedre til den teknologiske udvikling, der følger af brugen af internet, sociale medier og gps. Enhedslisten kan derfor støtte den del af lovforslaget, der omhandler dette, ligesom Enhedslisten er enig i, at det er godt at forhøje godtgørelserne for visse former for freds- og ærekrænkelser.

Journalister og medier skal kunne gå til kanten og udfordre magthaverne, og Enhedslisten er bekymret for, at man ved at hæve straf- og bødeniveauet vil se en såkaldt

chillingeffekt, hvor historier ikke bliver skrevet af frygt for at få en meget høj bøde eller fængselsstraf.

Fængsling for journalistisk formidling og ytringer kommer ifølge Menneskerettighedsdomstolen alene på tale i sager om »hate speech« og opfordring til vold, som er uden for bestemmelserne om injurier og bagvaskelse, fordi det i anden lovgivning er strafbart. Det bekymrer Enhedslisten, at lovforslagets § 268, nr. 2, har fået flere eksperter til at udtale, at bestemmelsen minder om ytringsfjendtlige regler, vi har set andre steder i verden. Det mener Enhedslisten sender et helt forkert signal, og derfor kan Enhedslisten ikke støtte det samlede lovforslag.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (DF):

Til § 2

1) Efter nr. 6 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 791 a, stk. 1, indsættes efter »kan foretage«: »registrering ved hjælp af gps eller et andet lignende apparat af en mistænks færden eller en anden persons færden, hvis den pågældende har tilknytning til en mistænkt eller til samme køretøj eller ejendom som en mistænkt el.lign. (gps-sporing), eller foretage«.

[Indsættelse af regler om politiets gps-sporing i retsplejelovens bestemmelse om observation]

2) Nr. 7 og 8 udgår.
[Konsekvensændring]

Bemærkninger

Til nr. 1

Det foreslås at udvide retsplejelovens § 791 a, stk. 1, om observation til også at omfatte tilfælde, hvor politiet ved hjælp af en gps eller et andet lignende apparat registrerer en mistænkt færden eller en anden persons færden, hvis den pågældende har tilknytning til en mistænkt eller til samme køretøj eller ejendom som en mistænkt el.lign.

Virkningen af udvidelsen vil være, at et sådant indgreb vil være betinget af, at det må antages at være af væsentlig betydning for efterforskningen (indikationskravet), og at efterforskningen vedrører en lovovertrædelse, der kan medføre fængselsstraf (kriminalitetskravet). Indgrebet skal desuden være proportionalt, jf. retsplejelovens § 791 a, stk. 7.

Reglerne om bl.a. indhentelse af retskendelse og beskikelse af advokat for den, som indgrebet vedrører, i retsplejelovens §§ 783-785, § 788, stk. 1, § 788, stk. 2, nr. 1, § 788, stk. 3 og 4, og § 791 finder som konsekvens heraf ikke anvendelse på indgrebet, jf. retsplejelovens § 791 a, stk. 8, 2. pkt.

Hvis der er tale om anbringelse af en gps eller et andet lignende apparat på et ikke frit tilgængeligt sted, f.eks. inde i en bil, vil indgrebet efter retspraksis fortsat være omfattet af retsplejelovens § 791 a, stk. 2. Det vil således være en betingelse, at den konkrete lovovertrædelse kan medføre fængsel i 1 år og 6 måneder eller derover, ligesom der bl.a. vil være krav om indhentelse af retskendelse, jf. retsplejelovens § 791 a, stk. 8, 1. pkt., jf. § 783, stk. 1.

Til nr. 2

Der er tale om en konsekvensændring, som følge af at det i ændringsforslag nr. 1 foreslås at udvide retsplejelovens § 791 a, stk. 1, om observation til også at omfatte, at politiet ved hjælp af en gps eller et andet lignende apparat registrerer en mistænkt færden eller en anden persons færden, hvis den pågældende har tilknytning til en mistænkt eller til samme køretøj eller ejendom som en mistænkt el.lign.

Det pågældende indgreb skal således ikke fremadrettet være omfattet af retsplejelovens § 791 a, stk. 5, med deraf

følgende krav om indhentelse af retskendelse m.v., hvorfor det foreslås, at nyaffattelsen af retsplejelovens § 791 a, stk. 5, der findes i lovforslagets § 2, nr. 7, udgår. Det samme gør sig gældende, for så vidt angår den foreslåede konsekvensændring af retsplejelovens § 791 a, stk. 6, der findes i lovforslagets § 2, nr. 8.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 3. oktober 2018 og var til 1. behandling den 1. november 2018. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget. Udvalget afgav betænkning den 6. december 2018. Lovforslaget var til 2. behandling den 11. december 2018, hvorefter det blev henvist til fornyet behandling i udvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har, efter lovforslaget blev henvist til fornyet udvalgsbehandling, behandlet lovforslaget i 1 møde.

Bilag

Efter udvalgets afgivelse af betænkning er der omdelt 4 bilag på lovforslaget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har efter afgivelsen af betænkning modtaget 1 skriftlig henvendelse om lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har efter afgivelse af betænkning stillet 5 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, hvoraf ministeren har besvaret spørgsmål nr. 6 og 7. Spørgsmål nr. 8-10 forventes besvaret inden 3. behandling.

Peter Skaarup (DF) fmd. Peter Kofod (DF) Susanne Eilersen (DF) Hans Kristian Skibby (DF) Dennis Flydtkjær (DF)

Lise Bech (DF) Preben Bang Henriksen (V) Jan E. Jørgensen (V) Britt Bager (V) Mads Fuglede (V) Marcus Knuth (V)

Michael Aastrup Jensen (V) Henrik Dahl (LA) Christina Egelund (LA) Naser Khader (KF) Simon Kollerup (S)

Lars Aslan Rasmussen (S) Jesper Petersen (S) Mogens Jensen (S) nfmd. Trine Bramsen (S) Rasmus Prehn (S)

Morten Bødskov (S) Rosa Lund (EL) Rasmus Vestergaard Madsen (EL) René Gade (ALT) Sofie Carsten Nielsen (RV)

Lotte Rod (RV) Karsten Hønge (SF) Aaja Chemnitz Larsen (IA)

Nunatta Qitornai, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	46	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Nunatta Qitornai (NQ)	1
Liberal Alliance (LA)	13	Tjóðveldi (T)	1
Alternativet (ALT)	10	Javnaðarflokkurinn (JF)	1
Radikale Venstre (RV)	8		